

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Aleksandra Babilon- Domagała

Protokolant: prot. sąd. M. M.

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach L. O.

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2013 roku

sprawy T. B.

oskarżonego o przestępstwo z art.178 a § 4 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jędrzejowie

z dnia 12 lutego 2013 roku sygn. akt II K 1012/12

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. zwalnia oskarżonego T. B. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych należnych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt IX Ka 811/13

UZASADNIENIE

T. B. został oskarżony o to, że w dniu 4 października 2012 roku w miejscowości L. gm. M. znajdując się w stanie nietrzeźwości prowadził w ruchu lądowym motorower marki R. nr rej. (...), będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Jędrzejowie z 26 kwietnia 2002r. sygn. akt VI K 57/02 oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Będzinie z 25 czerwca 2009r. sygn. akt X K 247/09 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, jak również w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Będzinie z 25 czerwca 2009r. sygn. akt X K 247/09 tj. o przestępstwo z art. 178 § 4 k.k.

Sąd Rejonowy w Jędrzejowie wyrokiem z dnia 12 lutego 2013 roku wydanym w sprawie sygn. akt II K 1012/12 orzekł, co następuje:

I. oskarżonego T. B. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku, stanowiącego występki z art. 178 a § 4 k.k. i za to na podstawie tegoż artykułu wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 10 (dziesięciu) lat;

III. zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych należnych Skarbowi Państwa w całości.

Powyższy wyrok w części dotyczącej kary, na swoją korzyść zaskarżył oskarżony T. B., zarzucając wymierzenie kary rażąco surowej. Zdaniem skarżącego Sąd Rejonowy wymierzając mu karę nie uwzględnił dostatecznie faktu

przyznania się przez oskarżonego do winy, nie utrudniania postępowania, braku wyrządzenia komukolwiek szkody, a od ostatniego przestępstwa, którego dopuścił się oskarżony upłynął znaczny czas, w trakcie którego oskarżony przestrzegał porządku prawnego.. Zaznaczył jednocześnie, że Sąd I instancji nie wziął pod uwagę jego sytuacji majątkowej i osobistej, oraz tego, iż oskarżony boryka się z problemem alkoholowym, w związku z którym zamierza poddać się leczeniu odwykowemu.

W konkluzji środka odwoławczego skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wywiedziona przez oskarżonego T. B. okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym.

Na wstępie zaznaczyć trzeba, iż ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy są prawidłowe i nie budzą żadnych wątpliwości, podobnie jak ocena prawna zachowania oskarżonego. Materiał dowodowy jednoznacznie potwierdza, że T. B. dopuścił się popełnienia przypisanego mu przestępstwa z art. 178a § 4 k.k. Sąd Rejonowy wyprowadził właściwe wnioski, co do sprawstwa oskarżonego i jego winy. Okoliczności te nie były przez strony kwestionowane. Sąd Okręgowy rozważania Sądu I instancji w tym względzie w pełni podziela.

Sąd Rejonowy za popełniony występki wymierzył oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz orzekł wobec niego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w okres 10 lat. Zdaniem skarżącego wymierzona kara pozbawienia wolności orzeczona bez warunkowego zawieszenia jej wykonania razi surowością.

W pierwszej kolejności wyjaśnić należy, że kara może być uznana za rażąco surową wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 k.k. oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 8 marca 2012 r., sygn. akt II AKa 19/12 LEX nr 1133355; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 2003, sygn. akt WK 1/03, OSNKW 2003/323). Chodzi o taką różnicę, że zachodzi niewspółmierność w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować. Zarzut rażącej niewspółmierności kary jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić tylko wówczas, gdy kara, jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia jednak w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy - innymi słowy, gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą (wyrok SA w Łodzi z 12 lipca 2000 r., II AKa 116/00, podobnie - wyrok SA w Krakowie z 19 grudnia 2000 r., II AKa 218/00, wyrok SA we Wrocławiu z 30 maja 2003 r., II AKa 163/03, OSA 2003/11/113).

Zasadnicze dyrektywy wymiaru kary zawiera przepis art. 53 § 1 i 2 k.k., zgodnie z którymi, sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Wymierzając karę, sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, popełnienie przestępstwa wspólnie z nieletnim, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także zachowanie się pokrzywdzonego.

Jak wynika z pisemnych motywów zaskarżonego rozstrzygnięcia, Sąd Rejonowy wymierzając oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności wziął pod uwagę fakt, iż oskarżony kierując motorowerem był w stanie upojenia alkoholowego – niemal czterokrotnie przekraczając minimalny próg uznawany w świetle przepisów prawa karnego za stan nietrzeźwości (art. 115 § 16 k.k.), przewoził pasażera nie zaopatrzonego w kask ochronny oraz to, iż T. B. był

uprzednio trzykrotnie karany za przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (art. 178a § 1 k.k., art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 177 § 2 k.k., art. 178 a § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 244 k.k. i art. 11 § 2 k.k.). Sąd I instancji w sposób drobiazgowy wyjaśnił, dlaczego nie zastosował wobec oskarżonego instytucji warunkowego zawieszenia wymierzonej mu kary pozbawienia wolności. Sąd odwoławczy w pełni podzielił argumentację Sądu Rejonowego.

Przypomnieć należy, że instytucja warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, o której mowa w art. 69 k.k., może być stosowana tylko wówczas gdy jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Zawieszając wykonanie kary, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa. Wobec sprawcy przestępstwa określonego w art. 178a § 4 sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności w szczególnie uzasadnionych wypadkach.

Jak słusznie zauważył Sąd I instancji, dotychczasowe postępowanie oskarżonego, wyrażające się trzykrotną karalnością za przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, wskazuje jednoznacznie, iż tylko kara pozbawienia wolności orzeczona bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, może wpłynąć na oskarżonego, tak by zmienił swe postępowanie i nie powrócił więcej do przestępstwa. Wobec T. B. była już orzeczona kara pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania w sprawie sygn. akt X K 247/09 Sądu Rejonowego w Będzinie, której wykonanie warunkowo zawieszono w toku postępowania wykonawczego (sygn. akt VIII Ko 247/11 Sądu Rejonowego w Będzinie). Oskarżony otrzymał zatem szansę zmiany swojego postępowania, z której nie skorzystał, ponownie prowadząc w ruchu lądowym w stanie nietrzeźwości motorower, co wskazuje bezsprzecznie, że procesy resocjalizacyjne na wolności nie przyniosły pożądanych i wymiernych rezultatów.

Argumenty wskazywane przez skarżącego w apelacji, które w jego ocenie winny skutkować zastosowaniem dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia orzeczonej kary pozbawienia wolności, nie są zasadne. Faktu iż oskarżony przyznał się do popełnienia przestępstwa, nie należy przeceniać, w szczególności, że jak wynika z materiału aktowego, T. B. kierując motorowerem nie reagował na świetlne i błyskowe sygnały do zatrzymania użyte przez funkcjonariuszy policji, jak również na polecenia wydawane przez nich za pośrednictwem urzędnika nagłaśniającego, a także (bezsukcesyjnie) próbował uciec przed policją (najpierw motorowerem a następnie pieszo) (tak zeznania świadka W. W. k. 89, 40 v). Zastosowanie dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary nie uzasadnia także sytuacja rodzinna i majątkowa oskarżonego. T. B. nie jest jedynym żywicielem rodziny - nie posiada on bowiem stałego zatrudnienia, podejmując się jedynie prac dorywczych, zaś stałe dochody osiąga jego żona, która ma na utrzymaniu swoje dziecko. Oskarżony będąc świadomym swoich obowiązków względem najbliższych, powinien tym bardziej zachowywać się odpowiedzialnie, w tym przestrzegać porządku prawnego, w szczególności wobec uprzedniej karalności za przestępstwa podobne.

Również orzeczony wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, spełni wobec T. B. przewidzianą prawem rolę, eliminując go na długi czas z grona kierowców.

Reasumując, zdaniem Sądu Okręgowego, w stosunku do oskarżonego nie zachodzą aktualnie żadne okoliczności, które umożliwiłyby skorzystanie przez niego z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności. Na chwilę obecną nie istnieje w stosunku do T. B. pozytywna prognoza kryminologiczna. Stąd też w ocenie Sądu Okręgowego, wymierzona T. B. kara pozbawienia wolności w wymiarze 6 miesięcy nie razi surowością. Sąd I instancji w sposób szczegółowy i dokładny uzasadnił jej wymiar. Sąd Okręgowy, za Sądem Rejonowym, nie znalazł żadnych okoliczności łagodzących, przy faktycznym nasileniu czynników obciążających, co pozwoliło na wymierzenie bezwzględnej kary pozbawienia wolności. Jedynie ta kara spełni wobec oskarżonego cele zapobiegawcze i wychowawcze.

Z powyższych zatem względów, Sąd Okręgowy, uznając apelację oskarżonego za oczywiście bezzasadną na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. i art. 456 k.p.k., zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych za II instancję Sąd Okręgowy oparł o przepisy art. 634 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. zwalniając oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze. Sąd odwoławczy

uznał, iż T. B. aktualnie nie jest w stanie bez uszczerbku koniecznego dla utrzymania siebie i swojej rodziny ponieść kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, albowiem jest osobą bezrobotną, utrzymującą się z prac dorywczych i nie posiada żadnego majątku.

SSO Aleksandra Babilon - Domagała